

u nichž bez dalšího vysvětlení předpokládá vedení v údolích řek a neměnnost tras; problematika německé kolonizace, kterou poněkud prvoplánově spojuje s úbytkem obyvatelstva po tatarském vpádu, opětovné poslovenštění způsobené husitskými válkami apod.). Jindy, jako např. u popisu zániku Velké Moravy po vpádu Maďarů, je zjevné, že proces nelze vysvětlit pouze na základě studia jedné dílčí oblasti a že již zahrnutí sousedních regionů do výkladu (v tomto případě zvláště Považský Inovec a hradiště Bojná) by jej mohlo zpřehlednit či posunout dále. Pro další studium daných otázek nicméně Hrubého kniha poskytuje dobře využitelný vstupní vhled se solidní pramennou základnou.

TOMÁŠ KLIMEK

Stížný list české a moravské šlechty proti upálení Mistra Jana Husa 1415–2015,

ed. Ladislav LANGPAUL, Spolek

Za záchranu rodného domu malíře Jana Zrzavého v Okrouhlici, Okrouhlice 2015

105 s., ISBN 978-80-260-7690-2

Detailní rozkrytí regionálních souvislostí je jedním z předpokladů, jak lépe osvětlit okolnosti vzniku proslulého stížného listu proti Husovu upálení. Zmapování mocenských a personálních vztahů signatářů protestu již přineslo v tomto ohledu závažné poznatky, zejména v případě pečetníků ze severovýchodní Moravy. Anotovaná publikace se zaměřila, navzdory svému obecnějšímu titulu, na signatáře z Havlíčkobrodsko, jejichž pečeteť se nachází převážně na jediném v originále dochovaném exempláři s pořadovým číslem dva.

Výjimku z regionálního zaměření publikace představuje vstupní studie Petra Čorneje, která podává syntézu dosavadních znalostí o stížném listu a zároveň přináší nové postřehy. Autor sleduje na pozadí složitých peripetií církevní i Zikmundovy politiky angažmá české šlechty v Husově kauze od roku 1410 až do výbuchu revoluce, vložený exkurz pak podává cenný rozbor zrodu protestní akce, včetně možných motivací jednotlivých signatářů i vůdců reformní strany.

Další studie regionálních badatelů se soustředí na poznání sídelní a personální struktury signatářů na Havlíčkobrodsku. Zatímco Aleš Knápek podává situační zprávu ohledně tvrzení a rezidenčních dvorů, které můžeme (hypoteticky) spojit se zdejšími pečetníky, Ladislav Macek zpřístupnil seznam signatářů. Ten obsahuje vždy tři položky:

varianty jmen v dosavadních pramenech či edicích, lokalizaci sídla a konečně popis pečeti. Sfragistický rozbor reflektuje jak starší charakteristiku Antonína Masáka z roku 1915, tak i moderní Katalog pečeti, pečetidel a sbírkových odlišek z archivů ČR; ten je namnoze přesnější, během sta let ovšem došlo k poškození pečeti, takže je stále třeba brát v úvahu i nepřiliš spolehlivý výklad Masákův. Uvedené systematické studie doplňuje biografická črta Pavla Rouse o Beneši z Kocourova, po němž se zachoval mimo jiné unikátní náhrobní kámen v kostele v Trhové Kamenici.

Byť je zaměření na Havlíčkobrodsko vzhledem k badatelskému profilu autorů a i sponzoru publikace, jímž je Muzeum Kraje Vysočina v Havlíčkově Brodě, pochopitelné, přece jen se nabízí otázka, jestli není lepší studovat jednotlivé listy vždy jako celek. Vytržením určité oblasti z kontextu se totiž výpovědní hodnota dokumentu značně snižuje, i proto by v případě druhého stížného listu bylo žádoucí provést do budoucna výzkum rovněž zbývajících pečetníků.

ROBERT NOVOTNÝ

Vladimír ČERVENKA – Roman LAVIČKA,
Blatná. Děkanský kostel Nanebevzetí Panny Marie, Bohumír Němec – Veduta,
Blatná – České Budějovice 2015

268 s., ISBN 978-80-88030-00-3

Knihy je rozdělena do devíti kapitol, z nichž prvních šest je strukturováno chronologicky, další tři tematicky. Časový záběr prvních šesti je do značné míry poplatný zachytitelným fázím stavebního vývoje blatenského kostela; koncepce těchto kapitol je jednotná – přehled držitelů panství a klíčových okamžiků dějin města, pro starší období spíše punktuální (privilegia apod.), pro mladší období již s detailnějšími a plastičtějšími vhledy do vnitřního života. Do proudu vyprávění jsou organicky zapojeny i texty týkající se dějin kostela – rekonstrukce stavebního a uměleckého vývoje i jeho sociálních dějin.

Ke stěžejním patří pasáže věnované pozdnímu středověku, především pak době Zdeňka Lva z Rožmitálu († 1535), do období jehož vlády spadá zásadní etapa stavebních dějin kostela, dodnes do značné míry určující (asi 1485–1515), – přestavba sakristie, zaklnutí lodi, výstavba nového kněžiště, přestavba lodi se zaklnutím skřípkovou klenbou a výstavba jižní předsíně. Unikátní je přitom nejen stav dochování pozdně gotického